

AB

36 $\frac{10}{1,2}$

04
Mef

LIBRARY

10075

117642 107 10 10

AUSPICE DEO!

MOTIVA

DESERTÆ BABYLONIS,

Hoc est,

Gravissimæ causæ & fundamenta solidissima, quibus auxiliante grātiâ Spiritûs Sancti, ad Religionem Romano-Papisticam deserendam & orthodoxam Lutheranam amplectendam permotus sim,

paucis descripta

per

ABRAHAMUM Baumgarten/

GENTE SCLAVONUM,

Clericum Sacellanum aliquando Dintelsheimii in districtu

COLONIENSI

nunc Religionis Evangelicæ sacris initiatum

in Academia Jenensi.

Jenæ, Literis Bauhoferianis,

A. C. M. DC. LXXVII.

REVERENDISSIMIS ET SERENISSIMIS
PRINCIPIBUS AC DOMINIS,

DN. AUGUSTO,
PRIMATI GERMANIÆ, POSTULATO ADMINI-
STRATORI ARCHI-EPISCOPATUS
MAGDEBURGICI,

DN. CHRISTIANO,
POSTULATO ADMINISTRATORI EPISCOPA-
TUS MERSBURGENSIS, DUCIBUS SAXONIÆ, JULIÆ,
CLIVIÆ AC MONTIUM, COMITIBUS PROVINCIALI-
BUS THURINGIÆ, MARCHIONIBUS MISNIÆ, ET UTRI-
USQUE LUSATIÆ, COMITIBUS IN MARCA, RA-
VENSBURGO ET BARBII, DYNASTIS
RAVENSTEINII &c.

DOMINIS SUIS CLEMENTISSIMIS,

Has conversionis Primitias

*humillimè sacrat, dat, dicat
atque dedicat*

*Reverendis simarum & Serenissimarum
Celsitudinum*

Humillimus

ABRAHAMUS Baumgarten.

289

* * *

œlestis vox est, & omni attentione digna, quam Johannes Theologus in Pathmo auribus hausit, nobis autem legendam, sanctęque observandam Apoc. XVIII. v. 4. commendavit: Exite de illa populus meus: ut ne participes sitis delictorum ejus, & de plagis ejus, non arripiatis. Quę verba si contemplanda nobis proponimus, duo potissimum his ipsis inculcari deprehendimus: primum est, seria ad Babylonem spiritua-lem deserendam hortatio, alterum solida desertionis ratio.

Exhortationis verba ducunt nos in notitiam. (1) Exhortantis. (2) Objecti ad quod exhortatio ista tendit, deniq; termini à quo migratio ista facienda: Is qui exhortatur, citra omnem dubitationis aleã Deus est, quoniam fidelium collectio, non alterius, quàm Dei populus est, ut ipse testatur Osee 2. v. 23.

A 3

Rom.

Rom. 9. v. 14. objectum autem ad quod re-
fertur, exhortatio ratione Qualitatis est po-
pulus ejus, tum qui actu collectus est, tum
qui colligendus erat: ita Christus ovile su-
um, etiam Ecclesiam ex Gentibus colligen-
dam vocasse Johannis 10. v. 16. legitur, ra-
tione Quantitatis autem omnes ii, qui Ba-
bylonis servitute pressi, ad libertatem filio-
rum DEI gratioso ejus favore & voce cœ-
lesti vocantur. Denique quæ sit illa Baby-
lon quæ tam seriâ exhortatione deferenda
pronunciatur, vivis eam coloribus depi-
ctam imo indice veluti digito demonstra-
tam contemplamur. Etenim Babylon hæc
repræsentatur per Meretricem fornicariam
Apoc. Cap. 17. v. 5. quæ est civitas magna
habens regnum super Reges terræ v. 18.
quæ posita est super septem colles. v. 9. At
quis ibit inficias aliam hic designari urbem,
quàm Romam? aliam significari colluvi-
em, quàm Romano-Papæam. Jam enim
Man-

Mantuanus Vates lib.³.i. Æneidorū Romanos rerum Dominos; & Georgic. lib. 2. Romanam urbem septem: quæ una sibi muro circumdedit arces, multas ante annorum centurias cecinit.

Desertionis ratio sequitur, estque evitatio mali culpæ, & pœnæ ob peccata infligendæ. Et ut præteream scelera longè maxima Romanensium, de quibus jam pridem domesticus eorum cecinit Vates.

*Vivere qui sanctè cupitis discedite Româ,
Omnia cum liceat, non licet esse pium.*

Illud solum hac vice mihi exprimendum est, quàm abominandos, & salutis hominum æternæ pestiferos Romana hydra exhalat foetores, quibus odorem vitæ repellit, odorem verò mortis in hominum animos inquirat. Quæ res sufficientissima esse causa potest, ob quam Papæo-Romana colluvies deferenda, & orthodoxa sinceritas, illimesque doctrinæ coelestis rivi ferio in-
qui-

quirendi. Nisi (quod⁴ Deus procul abesse velit) Divinam exhortationem contemneret, & poenarum temporalium atque ærumnarum participes esse velimus.

Hæc exhortationis divinæ verba meas quoque aures percellere sentio, intraque cordis penetralia delabi penitus, ad meque pertinere percipio, sciens quod eum, quem ferit comminatio, in simul prævia spectet cohortatio; quippe qui etiam intra Babylonis hujus pomœria versatus, & de poculo ejus inebriatus, sanam fidei doctrinam intelligere nec volui, nec velle à me potui, atque sic errori illi implicatus, nihil aliud quam poenas similes expectare debui. At postquam salutifera Dei gratia mihi quoque apparuit, & me à tenebris ad lucem, ab errore ad viam rectam, à mendacio ad veritatem, à jugo Antichristi ad libertatem filiorum Dei traduxit, nihil antiquius mihi fuit, quam Babylonis Romanæ desertionem

tionem facere, atque me coetui Evangelico
palam adsciscere, ut sic poenas iniquitati-
bus Babylonis irrogandas evitare; in-
mulque numero fidelium adscriptus, eam
quam omnes expectamus Hierusalem coe-
lestem, consequerem. Ut autem planius pla-
niusque omnibus constet, quibus stimulis
incitatus, à coetu Papistico me sejunxerim,
exponam brevibus motiva desertæ Reli-
gionis; Non omnia tamen; Sed ea præfer-
tim, in quibus Ecclesia Romana maximè
à Scriptura recedere; & Justificationis, at-
que salutis fundamentum concutere, de-
prehenditur.

Opus conversionis nostræ ad Deum
non est opus humanarum virium, sed in so-
lidum Spiritui sancto adscribendum, qui in
nobis operatur & velle & perficere. Phil. 2.
v. 14. Hanc tamen conversionem non agit
Deus in nobis per raptus aliquos internos,
ut Enthusiastæ somniant; nec debellando
B homi-

6.
hominis intellectum & voluntatem, eam-
que ad conversionem cogendo, ut Absolu-
tarii nugantur; verum per media, & causas
organicas, veluti manu quadam nos ad
conversionem ducit, & omne id quod aut
conversionem facit, aut facit ad conver-
sionem, per verbum in nobis gratiose opera-
tur, intellectum ad intelligendum illumi-
nando, ad assensum inclinando; volunta-
tem etiam ad volitionem boni permoven-
do, atque sic viribus credendi, & motus su-
pernaturales exercendi, conferendo Moti-
va itaque, quibus ad deserendam Babylo-
nem, apertis intellectus cæci oculis, indu-
ctus sum, paucis lubet exponere.

Primus exitialis error Pontificiorum
est, quem circa normam credendorum ad
salutem, errant, dum docent: Scripturam
sacram esse, obscuram, ad controversias
decidendas insufficientem, variis sensibus,
iisque ambiguis obnoxiam: unde fit, ut
eam

7.
eam atramentum futorium, Judicem mutuum, Regulam Lesbiam, Gladium Delphicum & quibus non orco deductis Titulis deturpant. Istæ calumniæ in Deum ipsum injuriosæ sunt: isti cerberei vomitus humanæ salutis aconita gignunt. An enim Deus, qui summa bonitas & veritas est, clarè, sufficienter, & citra omnem æquivocationis modum loqui hominibus non potuit, aut noluit? Annè dum Spiritus sanctus verbum suum lucidum, illuminans oculos Psalmo 19. v. 9. Lucernam, actu lumen loco caliginoso mentis nostræ infundentem 2. Petri 1. v. 19. appellat, mentitur? cur nos ad Scripturas scrutandas Christus suo exemplo Matth. 22. v. 31. & mandato Joh. 5. v. 39. excitat, si iis non sufficienter, in Religionis negotio instrui possumus? cur Scripturam Spiritus appellat normam seu Regulam, Ps. 19. v. 5. Gal. 6. 16. secundum quam ambulandum sit, si ea curva est, & ad re-

8.
Et metiendos fidei articulos non magis
apta quam ad rectitudinem Mathemati-
cam explorandam Regula Lesbia? quare,
stante veracitate divinâ ex allegatis locis
constat Scripturæ perspicuitas, infallibilis
veritas; & normativa facultas: contra, col-
labitur omne fundamentum Chymææ
Papisticæ, ex universis in Deum & Scri-
pturam assertionibus & nominibus malè
congestum. Porro quam perniciosum hu-
manæ salutis sit hoc dogma, ipsa praxi con-
stat; nam apud homines Scriptura in vi-
lipendium adducitur, ut nunquam à Lai-
cis, rarissimè & vix unquam à Clericis fa-
cer codex inspiciatur, nec in eo vera salutis
via, sed in humanis traditionibus inquiri-
tur. Longè aliud nos de usu sacrarum lite-
rarum, ex 2. Tim. 3. v. 16. 17. discimus, quod
videlicet illæ possunt nos instruere ad sa-
lutem per fidem, quæ est in Christo Jesu.
Omnis enim Scriptura divinitus inspirata
utilis

9.
utilis est ad docendum, ad redarguendum,
ad corrigendum, ad erudiendum in justitia, ut perfectus sit homo Dei ad omne opus bonum instructus. Quæ verba omnem à Scriptura imperfectionem procul remonent, & quis fructus sit homini ex ea expectandus, digito velut indice demonstrant. Quòd si autem assertio Pontificiorum aliquam speciem veritatis haberet, verba Pauli omni falsitate vacua non forent, cum id quod est obscurum & ambiguum, imperfectum, & incerti sensus, effectus à Paulo recensitos in hominum animis nunquam producere valeret. Nam ab imperfecto, perfecti nihil expectari potest: nec id quod est æquivocum, & ambiguum, informationi & convictioni aptum est. Quare firmissime mecum statuo, Pontificios circa normam credendorum & principium primum conclusionum Theologicarum exitialem fovere errorem, qui si admittatur semel,
B 3 nihil

10.

nihil veri in reliquis sperari debet aut potest. Sicut enim è turbido fonte illimes rivus manare nequeunt : ita ex detorto , aut truncato aut quocunque modo falsato principio, veritas conclusionum elici nunquam potest.

Secundus exitialis & pestifer error se se prodit circa Justificationem, cujus doctrinam, si quæ Religio malè tradit, ea hoc ipso hominem à salutis tramite planè abducit. Siquidem Justificationis & salutis ea connexio est, ut ipsa Justificatio hæreditatem salutis carentia autem Justificationis æternæ damnationis reatum importet.

Justificationem Pontificii dicunt consistere in infusione habituali cujusdam justitiæ, quæ faciat, ut homines intrinsecè sint & dicantur justi, & sic ejus intuitu coram Deo sint & habeantur justificati. Justificationem postea faciunt duplicem primam & secundam. Primam dicunt, dum

ex

ex Peccatore fit justus, qui credit iis quæ
 proponuntur ad credendum ab Ecclesia,
 incipit peccata dolere, Christum diligere,
 per quos actus putatur rectè dispositus ad
 habituales justitiam suscipiendam. Secun-
 dam vocant, dum homo credens, & habi-
 tuali justitia velut impregnatus, bona ope-
 ra parit, quibus meretur apud Deum, ut ei
 augmentum habitualis justitiæ conferat,
 eumque ad legis impletionem adæquatè
 habilem atque idoneum reddat. Hæc &
 plura alia Pontificii *ex Aristotele* ad analogi-
 am physicorum habituum de justificatione
 fingunt.

Nos ex sacra Scriptura, quæ nos pot-
 est instruere ad salutem per fidem, rectiùs
 de Justificatione philosophamur, & justifi-
 cationem Papæorum penitus profligamus.
 In Scriptura sacra enim justificatio descri-
 bitur per non-imputationem sive remissio-
 nem peccatorum; quæ fundetur in impu-
 tatione

12.

tatione meriti Christi. Organicam verò
causam unam & solam fidem, non opera
esse docemus. Clarè id expressit Paulus
Rom. 4. v. 6. 8. ex Davide, qui beatitudinem
hominis ponit in eo, quod ei Deus impu-
tet justitiam sine operibus; & non impu-
tet peccatum. Confirmat id Exemplo A-
brahæ cui Deus non ex respectu ad bona
opera, quæ fecit in & extra præputium, im-
putavit fidem ad justitiam coram Deo va-
lentem. Ex quo patet non solùm opera
legis ceremonialis; sed etiam moralis è cen-
su causarum in actum justificationis exclu-
di. Ne autem quis excipere possit, hoc
privilegium personale esse, ideoque ad ju-
stificationem omnium malè ex eo colligi,
occurrit Spiritus sanctus huic effugio
Rom. 4. v. 23. 24. 25. & justificationem Abra-
hæ propter nos à se memoratam dicit; at-
que ulterius in causam hujus justificatio-
nis inquirat, eamque non aliam, quàm san-
guinem

guinem sive meritum Christi esse docet,
 ita ut Abraham sit exemplum, Christus au-
 tem sit causa Justificationis communis. Ut
 autem homo non-imputationem seu re-
 missionem peccatorum per Christum con-
 sequatur, opus est apprehendente organo
 quod ex Scriptura unicum novimus nem-
 pe Fidem, ex adamantinis & nunquam
 expugnabilibus fundamentis Rom. 3. v. 27.
 Arbitramur, seu, concludimus hominem
 justificari per fidem sine operibus legis. Ex
 quibus verbis urgeri possunt Pontificii hoc
 modo: aut justificamur tantum bonis o-
 peribus; aut sola fide, aut bonis operibus
 & fide. Non primum, quia locus reclamat,
 & Pontificii nobiscum ex eodem Socinia-
 nos impugnant. Non tertium: Nam qui
 justificantur fide sine bonis operibus, illi
 non justificantur fide & bonis operibus.
 Atqui homines justificantur fide sine bo-
 nis operibus. Ergo. Major est plana, nam
 C si á

si à justificatione excludantur manifestè
 opera, quomodo cum fide qua justificari di-
 cimus, ad producendam justificationem
 concurrent? Minor est in textu. Quare ma-
 net secundum solā fidem, quatenus appre-
 hendit meritum Christi, esse à nostra parte
 causam justificationis & salutis. Nec habet
 locum inane effugium, Paulum loqui de
 operibus legis, viribus naturæ factis, quæ
 ad justificationem nihil valeant; sed tamen
 opera, virtute Spiritûs sancti producta,
 eum non excludere. R. Paulus loquitur ab-
 solutè, de omnibus operibus tam Gentili-
 um, naturâ ea quæ legis sunt facientium;
 tam Judæorum omnium, inter quos multi
 bona opera ex fide fecerunt. Excludit et-
 iam opera Abrahamæ post conversionem fa-
 cta, quibus ille tamen coram Deo gloriari
 non possit, Rom. 4. v. 2. ea opera excludit,
 quæ promissioni gratuitæ sunt adversa. At-
 qui omnia opera legis ita se habent, ut pa-
 tet,

13.

tet, ergo omnia excludit quocunque modo, & in quocunque statu facta sint.

Nec defunt nobis plura fundamenta, quæ justificationem per opera penitus rejiciunt. Nam (1) nostra opera sunt debita multis modis, & ad ea præstanda lege divinâ obligamur, ac licet omnia fecerimus, non humilitatis tantum; sed veritatis etiam confessione servos inutiles nos coram Deo asseverare debemus. Lucæ 17. v. 10. (2) sunt imperfecta, & legis rigori non respondentia. lex enim ob infirmitatem carnis impossibilitatem habet annexam impletionis, & salvationis, quare imperfectionem operibus nostris adhærere necessum est. Nec putandum opera nostra evehi ad perfectionem per intinctionem in sanguinem Christi, cum Paulus Rom. 13. v. 3. longè aliud statuat, dicendo: legis impletionem in nobis fieri per id quod Christus damnârit peccatum in carne, & solus omne id, quod lex

16.
exigebat, præstiterit. (3) Sunt impropor-
tionata suo præmio videlicet justificationi in
statu gratiæ, & salvationi in statu gloriæ.
Si enim passiones non sunt condignæ ad
futuram gloriam, Rom. 8. v. 18. multò mi-
nùs actiones nostræ condigni aliquid ha-
bebunt ad eandem.

Nec habent aliquid solidi detorfiones
Scripturæ contra Orthodoxam Aug. Con-
fess. sententiam, productæ, dum objiciunt
(1) Jacobi 2. v. 24. hominem justificari ex
operibus & nõ ex fide tantum: confirmant
autem ex v. 26. fidem sine bonis operibus es-
se rem mortuam, neque mortuam rem ali-
quam vivificari valere. Verum facilè patet
alio sensu Jacobum hæc dicere alio autem
Pontificios velle dicta intelligere. Nam
Jacobus vocem justificationis adhibet ad
designandam renovationem quæ justifica-
tionem consequitur, ad quam pertinent
bona opera, ex quibus de justificatione ho-
minis

minis tanquam a posteriori concludimus,
 & hominem pro justificato habemus. Pau-
 lo autem & nobis de ipsa formali ratione
 justificationis præcisè sermo est, per quam
 homo justus coram Deo, & in foro, ut ajunt,
 poli constituitur; non autem per quam pro
 tali agnoscitur & in foro soli pro justo habe-
 tur. Ad Conf. ^{R.} Nec rem mortuam justifi-
 care, nec fidem justificantem esse rem mor-
 tuam. Fides enim quæ justificat, reverà vi-
 va est, & exerit se per bona opera quem-
 admodum viva & fertilis arbor per fructus
 suos. Sed probare debebant Pontificii, quòd
 fides per hoc, quòd viva aut operosa est, ali-
 quid conferat ad justificationē ita ut hujus
 intuitu corā Deo justificemur. (2) Gal. 5. v. 6.
 ajunt fidē quæ in Christo valet, per charita-
 tē perfici, quia in Græco textu est vocabulū
 ἐνεργείται. Sed ^{R.} vocabulum hoc Græcum non
 esse passivæ sed mediæ vocis, & per modum
 deponentium habere significationem acti-

vam, quamobrem etiam vulgatus adhibet
 verbum operatur. Ita verò nihil accedit
 causæ Pontificiorum. Nam fides nostra ha-
 bet duplicem ad diversa objecta habitudi-
 nem: vel enim respicit meritum Christi, &
 sic est organum, quo illud nobis in Evan-
 gelio oblatum apprehendimus, applica-
 mus, atque imputatione illius verè iusti co-
 ram Deo constituimur, vel respicit fides no-
 stra proximum, erga quem aliter se exere-
 re non potest, quàm per charitatem, quare
 Paulus ab utraq̃ue habitudine & respectu
 ad objecta fidem describit; ita tamen ut nec
 fides quà apprehendit meritum Christi, re-
 spiciat proximum; nec quà respicit per
 charitatem proximum, apprehendat
 Christi meritum. Verbo: Fides quà spe-
 ctat Christum est justificandorum; quà se
 exerit per charitatem in proximum, est ju-
 stificatorum, qui, ut fidem suam veram &
 vivam, non hypocriticam & mortuam pro-
 bent,

bent, eam per charitatem actuosam contestari proximo tenentur.

Ad errorem de justificatione pertinet, Pontificiorum de peccatorum remissione, scepticismus sive dubitatio. Nam postquam de justificatione hominis per bona opera, ab ipsis multa dicta sunt, tandem ob quæstionem illam: Quis scit, num bona opera perfecta sint, num ita facta, ut DEUS voluit? dubitationis vertigine justitiam rapiuntur adeò, ut nemo ipsorum certò asseverare audeat, sibi esse remissa peccata, se filium Dei esse, in se Spiritum sanctum habitare, cum contrarium, ajunt, esse possit, quod homo possit esse sine remissione, filius Diaboli &c. Hunc scepticismum & dubitationem non solum de futura, sed & de præsentem gratia Papæis nemo affingit; sed illi ita credere anathemate Concilii Trident. compelluntur. Quæ doctrina cum pectoribus anxiiis viam ad desperationem
aperi-

aperiat; meritò omnibus bonis, & salutis æternæ cupidis, est fugienda: solaque sufficiens esse argumentum potest, ut ex Babylone Romana quantocius pedē omnes, qui in ea hærent, efferant; qui autem extra erroris ejus confusionem vivunt, ab ea sibi studiosissimè caveant.

Tertius saluti perniciosus error in coluvie Romanensium est, qui non uno modo circa Sacramentum Coenæ Dominicæ committitur (1) Sacramentum hoc parte alterâ nempe calice spoliando (2) Sacramentum in sacrificium mutando (3) in alium finem quàm in commemorationem mortis Christi transferendo, quæ omnia sunt contra Christum Institutorem, & Institutionis verba.

Sacramenti Coenæ mutilationem esse contra voluntatem Institutoris Christi, patet ex verbis Institutionis, à tribus Evangelistis, & à Paulo I. Cor. ii. descriptis, in quibus

quibus mandatum non solum de corpore sub specie panis edendo, sed & de sanguine sub specie vini bibendo, nobis traditur, ita ut sacrilegium, teste vel ipso Gelasio Papâ, sit, calicem à Coena Domini divellere, & sub solo pane Sacramentum hoc communicantibus dispensare. Primitivam Ecclesiam sic usam fuisse, docemur exemplo Ecclesiae Corinthiacae, quae juxta praescriptum Pauli ad institutionem primam provocantis, hoc Sacramentum sub utraque specie dispensavit communicantibus, quod & Patres Constantiensis Concilii facti sunt, qui non obstante Christi institutione & usu antiquae Ecclesiae Laicis coenam sub sola panis specie sumendam sanxerunt. Patet ergo fateri Concilium, Mutilationem Coenae esse contra Institutionem Christi, & usum primitivae puriorisque Ecclesiae. Ne putemus autem praecipuum communionis sub utraque non esse ampliandum ad omnia

D

sequen-

sequentia tempora, Paulus I. Cor. II. 26. ver-
 bis Institutionis subjicit adhortationem,
 ut quotiescunq̄ue edimus panem hunc,
 & simul etiam bibimus calicem, illud fiat ad
 commemorationem mortis Christi, donec
 veniat, videlicet, ad iudicium. Malæ causæ
 pessima patrocinia quærunt Pontificii in
 sequentibus dum ajunt (1) non habere nos
 mandatum bibendi (2) Apostolos solos
 præsto fuisse, ideoq̄ue usum Coenæ Domi-
 ni sub utraque specie non pertinere ad Lai-
 cos (3) nullum corpus esse sine sanguine,
 ergo Laicos sumendo corpus sumere etiam
 sanguinem (4) Lucæ 24. v. 30. Actorum 2.
 v. 46. & cap. 20. v. 7. administratam esse Coe-
 nam Dominicam sub solo pane; sed hæc
 omnia, glaucoma solùm oculis faciunt, ne-
 que ullam veritatis speciem habent, quare
 ad I. R. (1) Institutio ipsa est mandatum (2)
 adest peculiare mandatum *bibite* Matth. 26.
 v. 27. Ad (2) R. Apostoli considerari possunt.
 (1) quâ

(1) quâ Apostoli (2) quâ alii ministri Ecclesiæ,
 sicut Petrus se Conseniorum vocat 1. Petr. 5.
 v. 1. (3) Denique quâ Christiani. Si primo mo-
 do considerentur discipuli Christi, tum se-
 quitur sub nulla specie Coenam Christi ad-
 ministrandam, tam Clericis quàm Laicis,
 quia nulli horum Apostoli sunt. Sed nec
 secundo modo considerari possunt, quia
 illi tunc utique erant communicantes; non
 autem, ut ajunt Pontificii, conficientes: er-
 go debent accipi tertio modo quatenus
 erant Christiani, ita ut quod illis dictum
 est, omnibus dictum esse judicemus. Mar-
 ci 13. v. 37. Ad hæc testem habemus omni
 exceptione majorem, Paulum, qui Corin-
 thiacæ Ecclesiæ Laicis Coenæ Domini le-
 gitimam administrationem demonstratu-
 rus, eos non ad aliam Coenam quàm ad pri-
 mam illam Apostolicam remisit, eamque
 normam & regulam repetitionis & itera-
 tionis hujus Sacramenti esse voluit, & qui-
 dem

dem non ex suo arbitrio, sed Christi, à quo
se accepisse illum administrationis modum
dicit. Videmus ergo nec Christum Domi-
num, nec Apostolum, vidisse aliquam di-
stinctionem inter Clericos & Laicos circa
perceptionem Coenae Dominicae sub una
aut sub utraque specie. Sed sicuti Dominus
Apostolis in prima institutione utramque
speciem exhibuit, & utriusque usum man-
davit; ita per Apostolum Laicis Corinthia-
cis idem faciendum, utraque specie uten-
dum, & quidem usque ad adventum suum
præcepit. Ad (3) ^{R.} aliud est loqui de cor-
pore Christi naturaliter, aliud verò Sacra-
mentaliter spectato: Item, aliud est ju-
dicium de corpore & sanguine Chri-
sti ex principio physico; aliud ex prin-
cipio mystico. Utut ergo Christi cor-
pus naturaliter non sit hodie sine san-
guine; tamen sacramentaliter sub alia
specie corpus manducandum; sub alia san-
guis

guis bibendus exhibetur. Nec dixit: Acci-
 pite comedite corpus & sanguinem meum,
 aut bibite sanguinem & corpus meum; sed
 esculentam rem comestion; i rem autē quæ
 bibi poterat, potioni ordinavit, & sic Coenā
 cibo potuque spirituali constantem nobis
 post se reliquit. Deniq; si corpus secum sa-
 cramentaliter habet sanguinem, cur ergo
 Missificantes sub utraq; specie conficiunt,
 & sic in uno Sacramento bis comedunt &
 bibunt? dum edendo panem bibunt etiam
 sanguinem, & bibendo calicem comedunt
 corpus: quæ absurda fieri necesse est, si con-
 comitantia Papistica urgeatur. Ad ulti-
 mum & incertum apud Patres & Scripto-
 res Pontificios esse, num in locis citatis a-
 gatur de Coena vulgari, an sacramentali.
 Lucae 24. non habentur verba sacramen-
 talis consecrationis, sed communis bene-
 dictionis, qualis facta Matth. 14. v. 19. ubi ta-
 men sacramentalis Coena nequaquam fuit.

D 3

Demus

Demus ibi fuisse celebratam Coenam Dominicam, non tamen ex voce panis elicent communionem sub una, quia hic usitata Scripturis occurrit synecdoche, ubi frangere panem, sumitur pro prandere aut coenare. Atqui Coena aut prandium non destituitur potu: praeterea, cum Christus Lucae 24. in diversorio dicitur fregisse panem, non potest excludi potus, nam Christus post resurrectionem suam disertè dicitur non solum edisse; sed etiam bibisse; Actorum X. v. 41. insuper ut hæc fractio panis, sacramentalis sit, hypothesis Pontificiorum non patitur, qui statuunt consecrationem panis simpliciter sine vino esse non posse; sed necessariò vinum ad consecrationis actum plenariè perficiendum, requiri. Quare sequitur Christum aut sine altera specie consecrasse, aut sub utraque Sacramentum hoc administrasse.

Mutilationem Sacramenti excipit ejusdem

dem perverſio, & in ſacrificium Miſſaticum
 Transformatio. Fingunt ſacerdotem ſub
 viſibilibus ſignis offerre Deo corpus & ſan-
 guinem Chriſti propitiatoriè pro peccatis
 præſentium & abſentium; vivorum & mor-
 tuorum. Quod cum Scriptura minimè con-
 ſentit, ſed ab ea plurimum diſcrepat (1) ſa-
 crificium formaliter importat rei, quæ of-
 fertur, deſtructionem, aut ſi viva ſit, mac-
 tationem. Atqui Chriſtus poſt expletum o-
 pus redemptionis mori non poteſt, quippe
 qui dominio mortis exemptus, morti do-
 minatur. Rom. 6. v. 9. nec corpus Chriſti
 glorificatum eſt paſſionibus obnoxium, ut
 deſtrui poſſit, fatentibus ipſiſmet Pontifi-
 ciis. Nec eos juvat monſtroſa diſtinctio
 ſacrificii in cruentum, & incruentum quale
 miſſam eſſe dicunt, cùm tamen ſine ſangui-
 nis effuſione non ſit remiſſio Heb. 9. v. 23.
 Chriſtus etiam ſemel eſt mortuus actu
 propitiatorio Heb. 9. v. 28. ſemel obtulit ſe-
 met-

metipsum v. 25. 26. una oblatione consumma-
 vit in sempiternum eos, qui sanctificantur.
 Heb. 10. v. 14. ita ut nulla amplius relinqua-
 tur oblatio pro peccato. v. 11. Discrepat (2)
 quia in sacrificio nos aliquid damus Deo,
 in Sacramento Deus dat nobis. Jam legi-
 mus in verbis Institutionis Christum de-
 disse Discipulis suis corpus & sanguinem;
 non autem Deo Patri: dedisse etiam non ad
 offerendum Deo; sed ad vescendum hocce
 cibo nobili: non denique ad propitiatio-
 nem instituendam pro peccatis absentium
 & mortuorum, sed ad commemorationem
 mortis suæ per illos, qui se ipsos probare, &
 participes hujus Epuli esse possunt. Quod
 fructum sacrificii hujus Missatici attinet,
 nempe remissionem, aut, ut alii volunt, ap-
 plicationem solum remissionis peccato-
 rum, se exerentem non solum ad vivos, sive
 huic actui histrionico & saltatorio præsen-
 tes, sive etiam absentes; sed etiã ad mortuo-
 rum

rum manes, in caligine & tormentis purgatorii sudantes & iedentes; hunc fructum, inquam, asserimus non solum præter, sed etiam contra Scripturam esse. Nam (1) Papicolæ nullum hætenus potuerunt producere Scripturæ testimonium, quo confirmassent, actum suum comico-missaticum propitiatorium esse pro peccatis, præsentium, absentium, & mortuorum in purgatorio hærentium. (2) Christus ordinavit Epulum hoc ad manducandum & bibendum Ecclesiæ membris; non autem ad spectandum. (3) Nec in institutione Coenæ apud Evangelistas descriptæ, nec in repetitione ejusdem, apud Paulum I. Cor. II. nec in alio loco, usus aliquis ad absentes dimanare, dicitur. Sed solum ad comedentes & bibentes, atque ibidem mortem Domini añunciantes. (4) Ad mortuos non pertinet manducatio, bibitio, & mortis Christi añunciatio. Ergo neque usus, qui istos a-

E

ctus

30.

Etus consequitur. (1) Purgatorium est fragmentum Platonium & Poëticum, ex spectris, & somniis à Phanaticis hominibus in Ecclesiam introductum Scripturæ incognitum, imò planè aduersum, utpote quæ duos tantum status mortuorum definit: saluationem & damnationem. Marci 16.v.16. Luc. 16.v.22.23. (2) Scriptura statim à morte beatos pronunciat, qui moriuntur in Domino Apoc. 14.v.13. Atqui in purgatorio sunt poenæ infernales formaliter; solâ extensione ab infernalibus differentes, teste Bellarmino. (3) In hac vita habemus purgatorium sanguinem Domini, qui nos emundat ab omnibus peccatis 1. Joh. 1.v.7. Et certè injuriosum est in meritum Christi, flammis purgatorii, quæ formaliter infernales sunt, eandem adscribere efficaciam quæ convenit soli sanguini Christi (4) quia nihil damnationis est in his, qui sunt in Christo Jesu, quod si ergo nihil damnationis est in
iis

iis, quomodo habent eandem poenam homines in purgatorio latentes, quam damnati? (5) Animæ piorum sunt in manu Dei & tormentum illas non tangit. Sap. 3. ergo non subjacent tormentis purgatorii. Atque ita verum esse patet illud antiquum: Purgatorium est Monachorum figmentum, Laicorum terriculamentum.

Offert se porrò mihi error quartus Pontificiorum, quem illi fovent circa Articulum de Ecclesia, qui etiam varius est. (1) Papam caput visibile & sponsum Ecclesiæ, qui vices Christi obeat, fingendo. (2) Papæ Romano, qui tamen Antichristus est, servilem & pecuinam penitus subjectionem, præstando (3) Ecclesiam Romanam infalibilem statuendo.

Observandum autem ex adverso est i. quod Eph. 1. v. 24. Christus dicitur datus à DEO caput Ecclesiæ, & tale caput sicut vir est mulieris caput. Eph. 5. v. 23. At-

E 2

que

que sicut absurdum est mulierem simul duos viros habere: ita etiam Ecclesiam duo capita gerere. Deinde corpus Myisticum Ecclesiæ constat membris vivis, charitate Christianâ ad invicem copulatis, quæ cum uno Christo tanquam suo capite per veram fidem copulantur. Eph. 4. v. 16. atque talis nexus non datur inter Ecclesiam & Papam. Ergo Papa non potest esse caput Ecclesiæ. Et Christus licet visibilem præsentiam nobis subtraxerit, omnem tamen præsentiam non subtraxit. Sed hodie etiam Ecclesiæ suæ præfens est, & datus est super omnia caput ipsi Ecclesiæ, quæ est corpus ipsius, & plenitudo ejus, qui omnia in omnibus adimplet. Eph. 1. v. 22. 23. Ex dictis etiam planum est, Papam non sponsum; sed adulterum esse Ecclesiæ, & Raptorem, atque Inuasorem alieni thori, cum non sit caput ejus. Præterea palam Paulus 2. Cor. 11. v. 2. testatur se Ecclesiam Corinthiacam, despon-

despondisse uni viro, Christo. Scivit bene
Paulus Christum visibiliter in his terris non
amplius esse, nec tamen Ecclesiæ Corin-
thiacæ vicarium interea quæsiuit sponsum
Petrum, aut alium Romanæ Ecclesiæ E-
piscopum. Sed uni Christo eam se despon-
sasse scribit. Paulus scribens ad Ephesios,
Romæ fuit, nec tamen ibi à quoquam Pon-
tifice erudiri potuit, alium his in terris Ec-
clesiæ esse sponsum & maritum quàm Chri-
stum. Siquidem disertè capite 5. de con-
jugio Christi & Ecclesiæ prolixè scribit,
docens: Mysterium hoc magnum esse in
Christo & in Ecclesia, quod sicut in conju-
gio duo copulantur in unam carnem; ita
etiam Christum cum Ecclesia tanquam
corpore suo, in unum aliquid coaluisse: jam
quivis palpare potest, Paulum nullum ali-
um agnovisse Ecclesiæ sponsum, quàm u-
num & solum Christum. Denique membra
Ecclesiæ non sunt caro de carne Papæ,

34.
nec ossa ex ossibus ejus, ergo etiam cum
eo non possunt copulari, in unum marita-
le vinculum. Et sicut mulier vivente viro,
si fuerit cum altero sive palam, sive tectè,
sive coniuente, sive non, viro legitimo, vo-
cabitur adultera, & ille qui cohabitet,
adulter Rom. 7. & inter virum & uxorem
legitimam erit schisma conjugale, inter hos
autem erit vinculum carnale. I. Cor. 6. ita
si Ecclesia Romana in absentia visibili Chri-
sti elegit sibi alium, erit, & est adultera, &
Papa est adulter, & illa jam scissa est à cor-
pore Christi, nec amplius habet commu-
nionem cum Christo, docente Paulo. Et
huc puto spectare illud Apocalypticum,
dum Romana Ecclesia meretrix vocatur,
eò quòd fidei maritalis vinculum ruperit,
& adulterio seipsam turpissimè polluerit.
Quis ergo erit amplius, qui in Lupanari isto
libidinofissimo habitare, & ex eo non
quantocyus pedem efferre gestiat?

Quâ

Quâ servitutis catastâ homines in Romana Babylone degentes, premantur, tam in spiritualibus, quàm etiam externis, notius est, quàm ut longâ explicatione opus habeat. Nam ejus omnia edicta, veluti Dei alicujus oracula acceptantur, ad nutum ejus, leges & sancita divina figuntur & refinguntur, ita ut si illi placeret, nec Scriptura pro verbo Dei, nec Deus pro Deo haberetur. Hinc fit quod non obstante Christi institutione, Sacramentum mutiletur, non obstante divinâ revelatione, & inspiratione Spiritus sancti, contra Evangelia & Epistolas Pauli, dispensatio instituat. Etsi Pontifex multa millia animarum quotidie ad inferos deducat, ei tamen à nemine: DOMINE CUR. HOC FACIS? reponatur. Quod Tyrannidem Antichristi Romani in externis attinet, jam illa toti orbi est notissima.

Denique errant vehementer Papæ, dum Romanam Ecclesiam simpliciter atq;
ab-

absolutè infallibilem esse docent, cùm tamen Scriptura & eventus contrarium ostendant. Nam Ecclesiæ Romanæ fallibilitatem jam pridem Paulus ad Rom. cap. II. v. 20. 21. 22. docuit, actu etiam constat Ecclesiam Romanam errasse & in bonitate prima non mansisse. Dum verò Matt. 16. v. 18. dicitur, quod portæ inferorum non prævalebunt adversus Ecclesiam, sciendum, per Ecclesiam intelligi Orthodoxam & universalem Ecclesiam Evangelicam super fundamentum doctrinæ Propheticae & Apostolicæ fundatam, & illi constanter innitentem. Per portas autem inferorum diversas Satanæ & organorum ejus adversus Ecclesiam machinationes atque adeò etiam Romanenses illos qui anathemate & persecutionibus, multisque Tyrannicis modis ac mediis adversus veram Ecclesiam frustra prævalere conantur.

Cùm Ministerium Ecclesiasticum magna

gna

gna ex parte ad Articulum de Ecclesia spe-
 ctat, visum est mihi appendicis loco attin-
 gere unicum de Ministrorum conjugio.
 Notum est omnibus, Papicolas conjugium
 Clericorum execrari, & quavis turpissimâ
 & abominandâ scortatione turpiùs repu-
 tare, adeò ut Costerus graviùs peccare di-
 cat Clericum, si unam conjugem legiti-
 mam habeat, quàm si aliquot Concubinas
 alat. An non autem hoc est quod Christus
 dicit de Pharisæis Marci 7. v. 9. Bene irritum
 fecistis præceptum Dei, ut servetis tradi-
 tionem vestram! scimus etiam in Concilio
 Niceno Paphnutium ex Scriptura hono-
 rabile esse conjugium inter omnes demon-
 stravisse, adeoque illud licitè à Clericis iniri
 posse. Habemus & alia fundamenta ex Scri-
 ptura (1) Institutionem conjugii; ex qua il-
 lud evincitur, nullum statum hominum
 esse exceptum ab usu conjugii (2) Sacerdo-
 tes V. T. citra pollutionem vixerunt in con-
 jugio,

jugio, ergo nulla accedit macula Ministe-
 rio ex conjugio (3) Episcopi & Diaconi
 qualiter in conjugio vivere debeant, doce-
 tur. 1. Tim. 3. Tit. 1. (4) prohibitio conjugii
 est doctrina Dæmoniorum 1. Tim. 4. v. 23.
 (5) conjugium ex sententia Pontificiorum,
 est Sacramentum, & quidem tale, ex quo
 augmentum gratiæ provenit. Ergo usu e-
 jus Clerus abstinere non debet.

Multa & diversa supersunt dicenda, de
 Ministerio Ecclesiastico, de invocatione
 sanctorum, de peccato Originis, de poeni-
 tentia, de Sacramentis, de operibus quibus-
 dam electitiis v.g. discrimine ciborum, jeju-
 niis, confessione, festis, peregrinationibus
 &c. quæ omnia prolixitatis ergò omitten-
 da, & graviora conversionis meæ prointe-
 rim motiva explicanda esse arbitrabar.
 Quare confiteor tibi Pater Domine Cœli
 & terræ Creator & Redemptor meus & sa-
 lus mea, quod me ab errantibus in Papatu
 ovi-

39.

ovibus ad verum Israëlis Coetum collegeris, collectum sub piis Magistris institueris, in quibus Te præsentem audire & vocem tuam observare valeam. Confiteor ore ad salutem quidquid corde ad justitiam ab Evangelicis creditur. Non novi Papam, domata ipsius respuo, Hæreticis omnibus dico anathema: nihil mihi cum his commune esse volo, qui unum non dicunt, & sentiunt, eandemque fidei non tenent Regulam cum Lutherana Ecclesia, si quis verò Christum in solo verbo scripto docentem audit ac sequitur, huic ego communionem confocior, hujus & fidem amplector, & Religionem sequor, & doctrinam probo. Cæterum quàm alii blasphemiam contemnunt & persequuntur Lutheranam Ecclesiam hujus ego me civem esse profiteor, ab ea nec latum unguem discedo: ob illius testimonium vitam & sanguinem profunderere non recuso, porro ob nullum commodum temporaria-

porarium, nec in hominis cujuscunque gratiam, vel aduersus conscientiam, Evangelicam amplector Religionem. Quam Confessionem non aliud sanè à me exigat & extorquet, nisi nominis & honoris tui ratio, nisi agnitæ veritatis vis, nisi Canonica Scripturæ Authoritas; ac demum nisi expectata in cœlo salus, & proposita sinceris Confessoribus beatitudo. Quod si propter ejusemodi confessionem contemnor, si oppugnor, si traducor, singularem agnosco & prædico gratiam tuam Deus, qui velis me propter justitiam pati, quod certè beatorum est. Hanc verò gratiam mihi perpetuò serues oro, ut quam tibi, quam Ecclesiæ, quam veritati, sinceram constantiam & constantem sinceritatem debeo, eam tum vivens, tum moriens testatam facere non desistam, neq; à fide vera unquam excedam. Tu & principium & finis es mihi bonorum omnium: tibi à me, per me, & de me fit laus honor, & gloria sempiterna
Amen.

AB: 36 $\frac{10}{1,2}$

ULB Halle
006 567 916

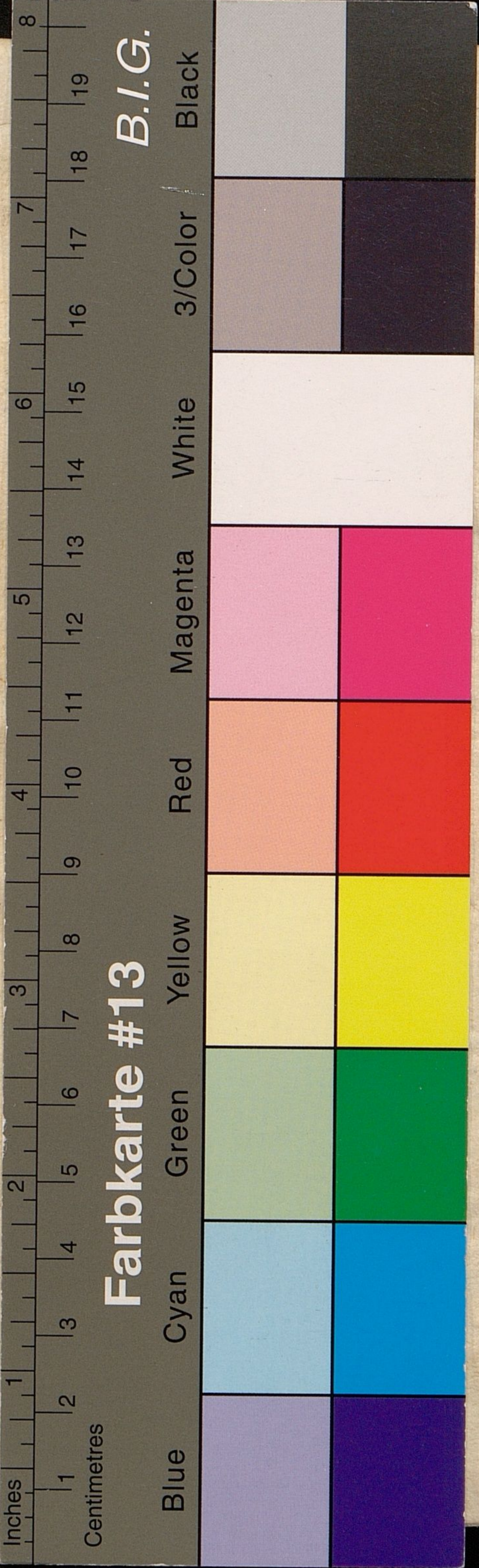
3

VD 17

AUSPICE DEO!
MOTIVA
DESERTÆ BABYLONIS,

Hoc est,
Gravissimæ causæ & fundamenta solidissima, quibus auxiliante grātiâ Spiritûs Sancti, ad Religionem Romano-Papisticam deserendam & orthodoxam Lutheranam amplectendam permotus sim,
paucis descripta

per
ABRAHAMUM Baumgarten/
GENTE SCLAVONUM,
Clericum Sacellanum aliquando Dintensheimii in districtu COLONIENSI
nunc Religionis Evangelicæ sacris initiatum
in Academia Jenensi.

Jenæ, Literis Bauhoferianis,
A. C. M. DC. LXXVII.

